

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/72/2019
Identifikačné číslo spisu: 5410203305
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5410203305.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ U. A. I., bývajúceho v F. Z., B. P. XXX, 2/ A. A. I., bývajúcej v F. Z., B.Á. P. XXX, obaja zastúpení JUDr. Matejom Marhavým, advokátom, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 4, proti žalovaným 1/ D. Ď.Ď., bývajúcej v F. Z., B. P. XXX, 2/ F. Ď., bývajúcemu v F. Z., B. P. XXX, obaja zastúpení Mgr. Romanom Kobellom, advokátom, so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1730, 3/ Žilinskému samosprávnemu kraju, so sídlom v Žiline, Komenského 48, IČO: 37 808 427, o zriadenie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu - právo cesty, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 105/2010, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2018 sp. zn. 11 Co 278/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom 1/ a 2/.

Náhradu trov dovolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcami 1/ a 2/ a žalovaným 3/ n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. júna 2017 č. k. 7 C 105/2010-358 zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali zriadiť v prospech vlastníka nehnuteľností, a to rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na pozemku parc. č. XXX/X, k. ú. B. P., ktorý je zapísaný na Správe katastra Dolný Kubín na LV č. XXXX, ako aj príslušného pozemku parc. č. XXX/X odplatné vecné bremeno - právo cesty, t. j. právo prechodu pešo a motorovým vozidlom po pozemku zobrazenom ako parc. č. XXX/X o výmere 25 m² a parc. č. XXX/X o výmere 24 m² k. ú. B. P.. Priznal žalovaným 1/ až 3/ právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

V odôvodnení poukázal na výsledky vykonaného dokazovania z ktorého vyplynulo, že žalobcovia sú spoluvlastníkmi rodinného domu súp. č. XXX postaveného na pozemku parc. č. XXX/X k. ú. B. P., ako aj pozemku parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvorí. Žalovaní 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi E parc. č. XXXXX zapísanej na LV č. XXXX - zastavané plochy a nádvorí, z ktorej bola geometrickým plánom U. P. Š. č. 32281093-9/2010 z 26. januára 2010 vytvorená parc. č. XXX/X

o výmere 25 m² a žalovaný 3/ je vlastníkom pozemku E parc. č. XXXX/X zapísaný na LV č. XXXX, z ktorej bola vytvorená uvedeným geometrickým plánom parc. č. XXX/X, všetky pozemky nachádzajúce sa v k. ú. B. P. Súd konštatoval, že novovytvorené parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X slúžia ako prístupová cesta k rodinnému domu žalobcov. Poukázal na účel zriadenia vecného bremena spočívajúci v práve cesty, ktorým je prístup vlastníka stavby k verejnej komunikácii. Z gramatického výkladu ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby je možné len vtedy, ak vlastník stavby nie je zároveň vlastníkom príslušného pozemku. Uviedol, že nevyhnutnú cestu možno zriadiť len za účelom prístupu k stavbe a nie za účelom prístupu k inému pozemku.

V danom prípade žalobcovia 1/ a 2/ odkúpením parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X od žalovaného 3/ sa stali vlastníkami pozemkov medzi ich stavbou a verejnou komunikáciou, keďže išlo o pozemky príslušné k pozemku, z ktorého majú prístup k rodinnému domu. Žalobcovia 1/ a 2/ v konaní neznačili dôkazy na preukázanie splnenia predpokladov pre zriadenie práva cesty cez cudzí pozemok, že nie sú ako vlastníci stavby súčasne vlastníkami príslušného pozemku, že tento prístup nemožno zabezpečiť inak, resp. (ne)existujú okolnosti, ktoré zriadenie cesty vylučujú. Súd prvej inštancie sa nestotožnil so závermi znaleckého posudku vypracovaného znalcom B. U. S., T., keďže znalec neodpovedal na zadané otázky a absolútne scestne si sám stanovil parametre prístupovej cesty ako miestnej verejnej komunikácie poukazujúc na STN 736110, ktorej použitie neprichádza do úvahy pri takýchto prístupových komunikáciách. Konštatoval, že v prípade Oravy ide o hornatý kraj Slovenska a ak by vzal do úvahy obmedzenie znalca B. U. S., T. spočívajúce v prípustnosti sklonu prístupovej cesty 12 %, bol by problém v súčasnosti postaviť akýkoľvek dom vo veľkej časti B. D.. Napokon poukázal na vyjadrenia správcov sietí, ktoré nepreukázali nemožnosť zriadenia niektorej z alternatív prístupovej cesty pre žalobcov po vlastných pozemkoch príslušných k miestnej komunikácii. Žalobu zamietol z dôvodu, že z dokazovania nevyplývala potreba viesť prístupovú cestu k rodinnému domu žalobcov po pozemkoch žalovaných, ktorí sú vlastníci príslušných pozemkov k verejnej komunikácii s poukazom aj na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalobcami 1/ a 2/ rozsudkom z 31. júla 2018 sp. zn. 11 Co 278/2017 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovaným 1/, 2/, 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcom 1/, 2/.

Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považoval za vecne správne, na ktorý obsah poukázal. Zdôraznil, že hodnotenie dôkazov je vecou súdu v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 ods. 1 C. s. p.). Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že verejná komunikácia je príslušná k pozemkom KN-C parc. č. XXX/X a KN-C parc. č. XXX/X k. ú. B. P., ktoré sú vo vlastníctve žalobcov 1/ a 2/. Poukázal na geometrický plán vyhotoviteľa U. P. Š. č. LS-28/2004 z 24. apríla 2004, z ktorého vyplýva, že uvedené parcely boli odčlenené z pôvodných parciel pod verejnou komunikáciou - KN-E parc. č. XXXX/X a KN-E parc. č. XXXX/X vedené na LV č. XXXX vo vlastníctve žalovaného 3/ - práve tak, aby pozemky žalobcov končili „na hranici“ verejnej miestnej komunikácie. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je zavádzajúce tvrdenie žalobcov, že medzi verejnou komunikáciou a pozemkami žalobcov sú pozemky KN-E parc. č. XXXX a KN-E parc. č. XXXX/X vo vlastníctve žalovaného 3/, ktoré by mali brániť zriadeniu prístupovej cesty, nakoľko uvedené pozemky sú práve pozemkami pod verejnou komunikáciou a patria k tejto verejnej komunikácii.

Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam týkajúcim sa neúplného zistenia skutkového stavu veci, existencie ďalších prípustných prostriedkov procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené uviedol, že v zmysle § 366 C. s. p. nie je možné uplatňovať tzv. novoty v odvolacom konaní. K námietkam žalobcov ohľadne doručenia súkromného znaleckého posudku znalca B. U. A. G., Z., uviedol, že žalobcovia sa k nemu vyjadrovali už pred súdom prvej inštancie písomne, ale aj priamo na pojednávaní, pričom nenavrhli vykonanie ďalších dôkazov, ktoré by mali vyvrátiť jeho závery a ani nepožiadali o odročenie pojednávania z dôvodu, že chcú navrhnúť zabezpečenie predloženia nových dôkazov. Návrh na vypočutie znalca B. U. A. G., Z. žalobcovia nenavrhli, ale žalovaní 1/ a 2/, ktorých návrh bol súdom prvej inštancie zamietnutý. Napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v zmysle § 387 ods. 2 C.

s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie z dôvodu, že súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) C. s. p.). Namietali, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie nečakane na právnom závere o neakceptovaní procesného útoku v rámci odvolacieho konania, o čom sa žalobcovia dozvedeli až zo samotného rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd tým porušil rešpektovanie ústavného princípu dvojinstančnosti súdneho konania a ich právo na spravodlivý proces. Ďalej namietali, že súd prvej inštancie im znemožnil vyjadriť sa k výpovedi súdneho znalca B. U. S., T. a korigovať laické technické úvahy súdu ohľadom znaleckého posudku. Z uvedeného dôvodu boli nútení dôkazy ohľadom správnosti aplikácie technickej normy zo strany súdu predložiť až v odvolacom konaní podľa § 366 písm. d) C. s. p. V tejto súvislosti žalobcovia 1/ a 2/ uviedli, že nedostali akceptovateľné vysvetlenie od súdov nižších inštancií, aká technická norma sa má pre daný prípad použiť. Odvolací súd sa stotožnil s úvahami súdu prvej inštancie a aj z tohto dôvodu žalobcovia 1/ a 2/ považovali napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný. Navyše namietali, že súdy nižších inštancií žiadnym spôsobom nevysvetlili rozpor skutkových zistení s vykonanými listinnými dôkazmi v otázke priameho prístupu žalobcov 1/ a 2/ na verejnú komunikáciu zo svojich pozemkov. Navrhli zmeniť napadnuté rozhodnutie a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu, eventuálne zrušiť rozhodnutia súdov nižších inštancií a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že rozsudky súdov nižších inštancií sú vecne správne, spravodlivé a zákonné, pričom dovolanie nie je prípustné. Boli toho názoru, že prostriedky procesného útoku uplatnené žalobcami 1/ a 2/ v odvolaní nemali povahu výnimiek upravených v § 366 písm. d) C. s. p., keďže ich mohli uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Poukázali na to, že princíp dvojinstančnosti nie je súčasťou práva na spravodlivý proces, i keď je nepochybné, že o nároku žalobcov 1/ a 2/ bolo rozhodnuté v dvoch inštanciách. Konštatovali, že rozhodnutia súdov nižších inštancií obsahujú riadne a zákonné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie veci samej. Navrhli dovolanie zamietnuť. Uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Žalovaný 3/ sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C. s. p.) a či sú splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., a v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné, a preto bolo odmietnuté.

7. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

8. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 440 C. s. p. dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

11. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právnou úpravou priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

12. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporné aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

13. V preskúmvanej veci z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci s tým, že sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie. Uvedený postup je v súlade s § 387 ods. 2 C. s. p., ktoré ustanovenie umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdí. Pod vecnou správnosťou je potrebné rozumieť správne zistenie skutkového stavu, správnu aplikáciu a interpretáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav a zároveň aj skutočnosť, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s ustanoveniami procesného práva.

Súdy nižších inštancií žalobu žalobcov 1/ a 2/ zamietli z dôvodu, že z vykonaného dokazovania nevyplývala potreba viesť prístupovú cestu k rodinnému domu žalobcov 1/ a 2/ po pozemkoch žalovaných, ktorí sú vlastníci príľahlých pozemkov k verejnej komunikácii, ktoré im práve za účelom prístupu k rodinnému domu odpredal žalovaný 3/ a to parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X k. ú. B. P., ktoré sú príľahlými pozemkami k pozemku z ktorého majú žalobcovia 1/ a 2/ prístup k rodinnému domu, aplikujúc ustanovenie § 151o v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd sa vysporiadal aj s podstatnými tvrdeniami žalobcov 1/ a 2/ uvedenými v odvolaní, a preto nemožno napadnuté rozhodnutie považovať za prekvapivé. K vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie nedospel na základe iných rozhodných skutkových zistení, resp. iného právneho posúdenia veci.

14. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 C. s. p. Z jeho obsahu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku. Stanovisko odvolacieho súdu k odvolacím námietkam nepredstavuje rozhodnutie založené na odlišných skutkových zisteniach, ani iné právne posúdenie veci, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako porušenie tzv. dvojinstančnosti súdneho konania na ktorý princíp poukázali žalobcovia 1/ a 2/.

Vychádzajúc z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej „ústavný súd“) a jeho uznesenia z 31. mája 2017 sp. zn. I. ÚS 289/2017, z ktorého vyplýva, že z objektívnych dôvodov nie je možné

bezvýhradné uplatňovanie zásady dvojinštančnosti konania, ktorá ani v Civilnom sporovom poriadku nie je formulovaná ako zásada aplikovaná bez ohľadu na všetky okolnosti veci. Z ústavnoprávneho hľadiska súdne konanie nie je zásadne dvojinštančné, s výnimkou vecí trestných, u ktorých táto požiadavka priamo vyplýva z čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv žalobcov 1/ a 2/ nezistil nedostatky v postupe súdov nižších inšancií, aby ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnili, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (napr. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od vecí samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (napr. sp. zn. IV. ÚS 150/03, sp. zn. I. ÚS 301/06).

16. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Věcná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logického odôvodneného rozsudku.

Súdy nižších inšancií správne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 C. s. p.), ako aj náležite rozhodnutie odôvodnili v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 C. s. p. Uplatnená námietka nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia bola irelevantná.

17. K posúdeniu odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 365 ods. 1 písm. g) C. s. p. dovolací súd uvádza, že odvolací súd správne postupoval, ak s poukazom na ustanovenie § 366 C. s. p., ako na tzv. novotu v odvolacom konaní neprihliadal. S touto odvolacou námietkou sa vysporiadal v bode 14. odôvodnenia, s tým, že správne uzavrel, že znalecký posudok vypracovaný B. U. A. G., Z., ktorý predložili žalovaní 1/ a 2/ v spore bol právnemu zástupcovi žalobcov 1/ a 2/ predložený, ku ktorému sa písomne vyjadrili (č. l. 326, 328 spisu), a preto ani táto namietaná skutočnosť nezakladá dôvod týkajúci sa porušenia procesných práv strán sporu. Navyše znalec B. U. W. S., T. bol vypočutý na pojednávaní pred súdom prvej inšancie dňa 19. júna 2017, a preto namietaná skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ nemali možnosť klásť znalcovi otázky nie je opodstatnená (č. l. 337 spisu).

18. Navyše z obsahu spisu vyplýva, že strany boli náležite poučené o povinnosti uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 C. s. p.). V sporovom konaní sa uplatňuje zásada koncentrácie konania, ktorá znamená, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú koncentrované vo fáze

konania pred súdom prvej inštancie, ktoré s odvolacím konaním predstavuje jeden celok. V materiálnom zmysle zákonná koncentrácia konania znamená, že vyhlásenie dokazovania za skončené pred súdom prvej inštancie predstavuje moment v dokazovaní, po ktorom už na účely ďalšieho čiže odvolacieho konania nebudú v zásade nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany prípustné. Zákonná koncentrácia konania je totožná s princípom neúplnej apelácie, ktorý platí pre odvolacie sporové konanie.

19. Z týchto dôvodov dovolací súd nepovažoval uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) C. s. p. za opodstatnený, a preto dovolanie odmietol, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné v zmysle § 447 písm. c) C. s. p.

20. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p. v spojení s § 438 a § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že v súlade so zásadou úspechu priznal žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom 1/ a 2/ s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

21. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcami 1/ a 2/ a žalovaným 3/, dovolací súd rozhodol podľa § 451 ods. 3 veta druhá C. s. p. v spojení s § 438 a § 262 ods. 1 C. s. p., tak, že v záujme rozumného usporiadania procesných nárokov strán sporu v súlade so zásadou procesnej ekonomie (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 Základných princípov C. s. p.) náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 pod R 72/2018).

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.